

Valtuustoaloite sähkökatkoihin ja poikkeusoloihin varautumiseen opastavan julkaisun jakamisesta kaikkiin ylöjärveläisiin kotitalouksiin

Kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 153

”Viimeisen kahden vuoden aikana suomalaisia ja heidän sopeutumistaan muuttuviin olosuhteisiin on koeteltu. Ensin tuli koronapandemia ja sen jälkeen Venäjän hyökkäyssodan aiheuttama energiakriisi. Energiakriisin takia tuleva talvi saattaa olla suomalaisissa kodeissa melko haastava. Sähkökatkot kylmän vuodenaikana koettelevat suomalaisten selviytymistä arjesta. Tuleviin haasteisiin kuitenkin voi ja pitää varautua ennakkoon.

Suomalaisten varautumisaste poikkeusoloihin on vaihtelevaa erityisesti yhteiskunnan heikompien väestönosien (esimerkiksi yksinasuvat ikääntyneet ihmiset) keskuudessa. Internetistä löytyy tietoa, mutta kaikilla ei ole mahdollisuutta tai osaamista löytää oikeaa tietoa sähköisistä medioista. Olisi kansalaisten tasavertaisuudenkin kannalta tärkeää, että jokaiseen kotiin jaettaisiin paperinen julkaisu, jossa olisi ohjeet varautumisesta poikkeusoloihin. Puolustusministeriöllä on valmis aiheeseen sopiva julkaisu, joka voisi sopia jaettavaksi jokaiseen ylöjärveläiseen kotitalouteen.

Asianmukainen varautuminen poikkeusoloihin luo oikeanlaista turvallisuuden tunnetta ja yhteishenkeä kansalaisten keskuudessa poikkeuksellisin aikoina.

Me aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että Ylöjärven kaupunki ryhtyy valmistelemaan sähkökatkoihin ja poikkeusoloihin varautumiseen opastavan julkaisun jakamista kaikkiin ylöjärveläisiin kotitalouksiin.

Pauliina Suvanto ym.”

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 09.01.2023 § 19

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen hallinto- ja talousosastolle lausuntoa varten.
Päätös	Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 28.08.2023 § 266
823/09.06.00/2022

Valmistelija hallintojohtaja Antti Pieviläinen ja viestintäpäällikkö Tiina Helminen

Valtuustoaloitteessa todetaan, että olisi tärkeää, että kaikkiin ylöjärveläisiin kotitalouksiin jaettaisiin paperinen julkaisu, jossa olisi ohjeet varautumisesta poikkeusoloihin. Edelleen todetaan, ettei kaikilla ole mahdollisuutta tai osaamista löytää tietoa sähköisistä medioista.

Aloitteen näkökulma ja huoli on perusteltu. Julkisten toimijoiden, kuten kuntien, on huolehdittava tiedon tasavertaisesta saavutettavuudesta.

Syksyllä 2022 Suomessa varauduttiin laajalti sähkökatkoihin ja jopa sähköpulaan Venäjän hyökkäyssodan seurauksena. Tampereen seudulla ja Pirkanmaalla tilanteeseen varauduttiin myös seudullisella ja alueellisella yhteistyöllä. Tampereen kaupungin johdolla keskeiset toimijat perustivat energiaohjausryhmän ("energianyarkin"), jossa oli edustus myös Tampereen kaupunkiseudun kunnista.

Keskeiset valtakunnalliset toimijat mahdollisessa sähköpulatilanteessa ovat kantaverkkoyhtiö Fingrid sekä työ- ja elinkeinoministeriö. Kuntatasolla keskeisiä toimijoita ovat paikalliset jakeluverkkoyhtiöt. Ylöjärven kaupunki kävi viime syksynä alueen jakeluverkkoyhtiöiden kanssa läpi varautumiseen liittyviä käytäntöjä ja työnjakoa. Tässä yhteydessä erityistä huomiota kiinnitettiin muun muassa tiedotukseen ja esimerkiksi kaupungin kotisivujen sisältöä sähkönjakelusta laajennettiin (www.ylojarvi.fi/sahkonjakelu).

Kaupungin yksiköissä, kuten sote-yksiköissä, kouluissa ja päiväkodeissa, laadittiin käytännönohjeita sähkökatkojen varalta. Kaupungin kotihoito välitti asiakkailleen tietoa myös kirjallisesti. Ylöjärven Vesi tehosti tiedotustaan niin ikään.

Ylöjärven kaupunki on jakanut painettuja julkisia tiedotteita kotitalouksiin äärimmäisen harvoin. Tätä harkittiin viimeksi koronapandemian alkuvaiheessa. Tuolloin päädyttiin jatkuvasti muuttuvan tilannekuvan takia muunlaiseen tehostettuun tiedotukseen ja viestintään ennen kaikkea sähköisissä viestintäkanavissa, mutta myös esimerkiksi tiheään ilmoitteluun paikallislehdissä. Tiettyjä riskiryhmiä, kuten ikäihmisiä ja kotihoidon asiakkaita, lähestyttiin myös henkilökohtaisesti.

Painetun julkaisun osalta on luonnollisesti huomioitava jakelukustannukset sekä mahdolliset suunnittelu- ja painatuskulut. Ylöjärven postinumeroalueiden yhteenlaskettu jakelumäärä on noin 16 500 (lähde Posti), mikä kertoo kattavan jakelun laajuuden.

Sähkökatkoihin ja poikkeusoloihin varautumisesta on olemassa luotettavien tahojen tuottamia valmiita aineistoja ja niitä olisi aloitteen mukaisesti järkevä hyödyntää, mikäli päädyttäisiin laajaan jakeluun. Tällaista pohdittaessa on hyvä huomioida sekä valtakunnalliset että alueelliset ohjeistukset, julkisten toimijoiden keskinäinen työnjako sekä yleisen tiedon lisäksi paikallisen tiedon tarve. Julkisen tiedotteen jakaminen kaikkiin kotitalouksiin on viestintätoimena hyvin vahva ja sitä on hyvä tarkoin harkita myös tästä näkökulmasta.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy hallinto- ja talousosaston lausunnon vastauksena aloitteeseen.
Päätös	Hyväksyttiin.